

Aan Minister

nota

Beantwoording vragen Eerste Kamer in het verslag
initiatiefvoorstel 'afschaffen geborgde zetels bedrijven'

TER BESLISSING

Datum

24 oktober 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/250947

Opgesteld door

Bestuurskern

HBJZ

Klimaatadaptatie en Bestuur

Beslistermijn

01-11-2022

Bijlage(n)

5

Aanleiding

De vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving heeft op 10 oktober jl. het verslag (verder: verslag) vastgesteld over het initiatiefvoorstel van de leden Bromet en Tjeerd de Groot inzake het afschaffen van geborgde zetels voor bedrijven (verder: initiatiefvoorstel).

De beantwoording van het voorlopig verslag en de op 13 september jl. gehouden deskundigenbijeenkomst hebben de leden van zes fracties aanleiding gegeven tot het stellen van nadere vragen aan zowel de initiatiefnemers als aan de regering. Deze nota betreft de beantwoording aan de zijde van het kabinet.

In het verslag wordt aangegeven dat een aantal vragen in het bijzonder de minister van BZK aangaan. De beantwoording wordt daarom in afstemming met die minister gedaan. Deze antwoorden worden parallel aan u en aan de minister van BZK voorgelegd, dit vanwege de geplande plenaire behandeling in de Eerste Kamer op 8 november 2022. De beantwoording van het verslag moet daartoe uiterlijk op 4 november bij de Eerste Kamer liggen. Indien de reactie van de minister van BZK nog tot majeure wijzigingen leidt, wordt u daarover bericht.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de brief aan de Eerste Kamer met daarin de beantwoording van de vragen uit het verslag aan de regering te ondertekenen.

Daarbij wordt u gevraagd het volgende te betrekken. Een van de vragen die vanuit verschillende fracties (CDA, VVD, SGP) is wanneer en op welke wijze de Ministers – van BZK c.q. van IenW - bij de voorbereiding en implementatie van het initiatiefvoorstel zijn betrokken. Voor zover bekend, is er door u, uw ambtsvoorgangers en de minister van BZK geen formeel of informeel contact geweest met de initiatiefnemers over de inhoud van het voorstel. Wel wordt volgens geldende regels ambtelijke bijstand verleend op verzoek van de initiatiefnemers van eind januari 2022. Mocht u het voorgaande anders zien, dan verneem ik dat graag, zodat de beantwoording van het verslag daarmee in lijn kan worden gebracht.

Kernpunten

In het verslag zijn vragen gesteld door het CDA, de VVD en de SGP sluiten zich daarbij aan; en door ChristenUnie, D66 en het lid van de fractie van de OSF. CDA,

Overzicht van opmerkingen bij Bijlage onderliggende beslisnota beantwoording verslag afschaffen geborgde zetels bedrijven.pdf

Pagina: 1

 Nummer: 1 Auteur: Harbers, Mark Datum: 31-10-2022 23:24:53

Klopt, ik heb geen overleg gehad over de inhoud van het voorstel

VVD, SGP en OSF stellen een aantal vragen aan zowel de initiatiefnemers als de regering. De CU stelt alleen vragen aan de initiatiefnemers en D66 stelt alleen een vraag aan de regering.

Conform de eerdere standpuntbepaling door de ministerraad, wordt in de beantwoording een neutrale positie ingenomen.

- Er wordt o.m. gevraagd of, gezien de voorbereidingen die nodig zijn voor de verkiezingen zoals het zich kunnen kandidaatstellen, het zorgvuldig is om de wetswijziging voor de waterschapsverkiezingen van 15 maart 2023 in te voeren. In de beantwoording wordt aangesloten bij hetgeen u daarover heeft gezegd in het plenaire debat met de Tweede Kamer en in de beantwoording van de vragen daarover in het voorlopig verslag van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving.
- In de beantwoording is desgevraagd ook ingegaan hoe u ambtelijk bent geïnformeerd over het te volgen tijdspad richting verkiezingen. De beantwoording bevat de belangrijkste adviezen in de loop van de tijd.
- Nieuwe vraag betreft zorgen of invoering voor maart 2023 effecten heeft voor de Provinciale Staten-verkiezingen. Op dit aspect wordt onder "juridische overwegingen" ingegaan.
- Ook wordt gevraagd of het mogelijk is de waterschapsverkiezingen los te koppelen van de Provinciale Statenverkiezingen. Dit is op grond van de Kieswet niet mogelijk (vergt een wetswijziging), en het wordt ook niet wenselijk geacht: na de koppeling is het opkomstpercentage voor de waterschapsverkiezingen toegenomen.
- Er wordt gerefereerd aan de deskundigenbijeenkomst waarin professor Elzinga heeft aangegeven het initiatiefvoorstel na aanvaarding van het amendement Grinwis c.s. "broddelwerk" te vinden. Dit heeft te maken met het verlaten van het uitgangspunt van volledige democratisering door het schrappen van alle geborgde zetels (Waardoor voorstel niet meer consistent is) en dat een goede onderbouwing ontbreekt (ook omdat in de Tweede Kamer geen debat over dit amendement is gevoerd). In het antwoord wordt aangegeven dat het huidige voorstel wordt genoemd in het advies van de Commissie Boelhouwer en dat het één van de mogelijkheden is in de bandbreedte tussen het huidige systeem van geborgde zetels enerzijds en het volledig afschaffen van de geborgde zetels anderzijds. Het is overigens aan de Tweede Kamer om te oordelen over haar werkwijze. Mogelijk biedt de verwachtte voorlichting door Raad van State aan de Eerste Kamer nog inzichten die richting het plenaire debat betrokken kunnen worden.
- Verder wordt gevraagd of getrapte inwerkingtreding van de wetswijziging mogelijk is. Dat is het geval. Achterliggende vraag daarbij is of het mogelijk is om de verplichte geborgde zetel in de dagelijkse besturen voor de komende waterschapsverkiezingen te schrappen. In de beantwoording is aangegeven dat het oordeel over de vraag of het wenselijk is dat daarvan gebruik wordt gemaakt, wordt overgelaten aan de Eerste Kamer.
- Ook wordt gevraagd of waterschappen nu wel of geen invloed hebben op de hoogte van het tarief van zuiveringsheffing. De Commissie Boelhouwer geeft aan dat er geen invloed is, in de beantwoording van het voorlopig verslag is hier een kleine nuancering op aangebracht en is uitgelegd dat er maar zeer beperkt invloed is. Door het bedrijfsleven is, ook tijdens de deskundigenbijeenkomst, aangegeven dat de waterschappen wel degelijk

Datum
24 oktober 2022

Onze referentie
IENW/BSK-2022/250947

Opgesteld door
Bestuurskern
HBJZ
Klimaatadaptatie en Bestuur

Aan
de Minister

Bijlage(n)
5

- invloed hebben. Gezien deze mogelijke verwarring bij partijen is in het antwoord uitgelegd hoe de hoogte van het tarief van de zuiveringsheffing wordt bepaald. De waterschappen hebben daar maar zeer beperkt invloed op.
- Tot slot wordt gevraagd om op de voorlichting van de Raad van State te reflecteren. Die voorlichting is nog niet vastgesteld, er wordt ervoor gekozen om de beantwoording conform het verzoek van de vaste commissie uiterlijk 4 november naar de Eerste Kamer te sturen.

Krachtenveld

Uit het verslag blijkt dat er zorgen zijn (o.a. EK-fracties CDA, VVD, en SGP), over het moment van invoering van de wetwijziging in relatie tot de (on)mogelijkheid voor partijen om zich op de waterschapsverkiezingen voor te bereiden. Zij vragen zowel aan de initiatiefnemers als aan de regering of het te voorziene tijdpad in het kader van de noodzakelijke gedegen voorbereiding en alle daarmee samenhangende procedures van voldoende zorgvuldigheid getuigt. Dit zal naar verwachting een belangrijk onderdeel worden van het plenaire debat met de Eerste Kamer.

TK-lid Minhas (VVD) heeft op 12 oktober vergelijkbare vragen gesteld.

Het is nog niet duidelijk of het – nu voorliggende – initiatiefvoorstel op een meerderheid in de Eerste Kamer kan rekenen.

Toelichting

Politieke context

De vragen in het verslag betreffen onder meer de zorgen over de zorgvuldigheid van de invoering van de wetwijziging met het oog op de komende verkiezingen van de algemene besturen van de waterschappen, waarbij ook een relatie wordt gelegd met het effect van het tijdpad van de invoering op de Provinciale Statenverkiezingen.

De Eerste Kamer heeft op 27 september jl. voorlichting aan de Raad van State gevraagd over het initiatiefvoorstel. Die voorlichting is op dit moment nog niet uitgebracht. U wordt nader geïnformeerd als deze ontvangen is.

Juridische overwegingen

Gevraagd wordt wat de kans op juridische procedures is indien de wetwijziging voor de komende verkiezingen wordt ingevoerd en het bedrijfsleven of kandidaten van het bedrijfsleven onvoldoende of geen tijd meer hebben om zich te melden voor één van de kandidatenlijsten voor de waterschapsverkiezingen. Ook wordt gevraagd of dat gevolgen kan hebben voor de Provinciale Statenverkiezingen. Een procedure kan nooit worden uitgesloten. Tegen algemeen verbindende voorschriften staat echter geen bezwaar en beroep open. Een eventuele juridische procedure tegen te snelle invoering van de initiatiefwet is niet uit te sluiten. De kans van slagen daarvan wordt echter gering geacht, mede omdat men zich ook nu al kan voorbereiden op de inhoud van het initiatiefvoorstel en niet hoeft te wachten tot aanvaarding c.q. inwerkingtreding daarvan. Juridische procedures raken de gecombineerde verkiezingen niet. De Kieswet schrijft voor dat de verkiezingen moeten worden gehouden.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

24 oktober 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/250947

Opgesteld door

Bestuurskern
HBJZ
Klimaatadaptatie en Bestuur

Aan

de Minister

Bijlage(n)

5

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Verslag vaste commissie voor IWO	Bevat vragen aan de initiatiefnemers en de regering over o.m. het tijdpad van de invoering van de wetswijziging en wat dat betekent voor o.m. kandidaatstellingen, de (ont)koppeling van de verkiezingen voor de waterschapsbesturen en voor de leden van PS en de zuiveringsheffing
2	Concept brief aan de Eerste Kamer	Bevat de beantwoording van de aan de regering gestelde vragen.
3	Brief van de Eerste Kamer aan de RvSt	Verzoek om voorlichting door de RvSt over het initiatiefvoorstel
4	Brief aan de Eerste Kamer van 5 september 2022 (Kamerstukken I 35608, nr. D)	Beantwoording van de aan de regering gestelde vragen in het voorlopig verslag
5	Beantwoording vragen van het lid Minhas (TK) over het tijdpad voor invoering van de wetswijziging en antwoorden daarop	Kamervragen gesteld op 12 oktober 2022, met daarin zorgen over het invoeren van de wijzigingen in de geborgde zetels vóór de komende waterschapsverkiezingen
6	Nota n.a.v. het verslag	Bevat de beantwoording van de vragen gesteld aan de initiatiefnemers

Datum

24 oktober 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/250947

Opgesteld door

Bestuurskern
HBJZ
Klimaatadaptatie en Bestuur

Aan

de Minister

Bijlage(n)

5